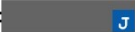

Minister van Klimaat en Groene Groei
Mevrouw S. Hermans
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Uw referentie:
Datum: 22 oktober 2025

Zaaknummer: WF-958356
Behandelaar:
Tel: 058-292 2222

Vakgroep:
Email: zaken@wetterskipfryslan.nl
Bijlage(n):

Onderwerp: Bestuurlijk overleg d.d. 16 oktober 2025 over Sectorakkoord land

Hooggeachte mevrouw Hermans,

Op 16 oktober jl. zijn wij op de hoogte gebracht van de huidige stand van zaken van de onderhandelingen over het sectorakkoord land. De informatie uit het overleg is op vrijdag 17 oktober jl. met ons gedeeld en wij hebben tot en met donderdag 23 oktober 2025 de gelegenheid gekregen om op de stukken te reageren. Wij zijn ingenomen met het feit dat wij onze reactie kunnen geven op de toegestuurde informatie (de presentatie van d.d. 16 oktober 2025). De gegeven reactietermijn is zeer kort. Onze reactie blijft dan ook beperkt tot een aantal hoofdlijnen/uitgangspunten.

De totstandkoming van deze punten is uitgevoerd in samenwerking tussen de provincies Fryslân, Drenthe en Groningen en Wetterskip Fryslân.

Er is geen sprake van een duidelijk afbouwpad

In de aangeboden informatie wordt niet concreet gemaakt waar wel en niet gas gewonnen wordt. Ook is geen sprake van een duidelijk afbouwpad. Hoewel de gaswinning in zijn totaliteit binnen de drie provincie afneemt (als gevolg van minder nog aanwezig winbaar gas) is het sectorakkoord nu juist bedoeld om het afbouwpad zoveel mogelijk af te vlakken en de optimalisatie van de Nederlandse gaswinning mogelijk te maken. Dit is wat ons betreft niet de insteek voor een afbouwpad.

Als overheden zetten wij in op volledige beëindiging van gaswinning in onze provincies en in ieder geval een stop voor kwetsbare gebieden zoals veen(weide)gebieden, waar sprake is van stapeling van effecten. Maar ook in de gebieden met kwetsbare bodems zoals in de noordelijke kleischil

waar verzilting een belangrijke rol speelt en binnen de directe invloedssfeer van de historische gaswinning uit het Groningen gasveld.

Maar zo wordt er ook gas gewonnen in en in de nabijheid van UNESCO Werelderfgoederen zoals Waddenzee en de Koloniën van Weldadigheid. Naar onze mening zijn dit gebieden die zo bijzonder en uniek zijn op wereldniveau dat gaswinning daar niet bij hoort.

Gaswinning in veenweidegebied moet nu stoppen

Op dit moment is duidelijk dat de middellange termijneffecten van gaswinning in veenweidegebied het water en bodemsysteem onherstelbaar aantasten. Er ontbreekt een uitgebreid en gedeeld overzicht van de effecten van bodemdaling in gebieden waar bodemdaling plaatsvindt op verschillende diepten in de ondergrond, mede als gevolg van de noodzakelijke waterhuishoudkundige maatregelen ten gevolge van de gaswinning. Hierdoor missen beleidsmakers, ingenieurs en vergunningverleners de tools die nodig zijn om gestapelde bodemdaling en de directe en indirecte effecten ervan te voorspellen, voorkomen of beperken. Dit staat een integrale beleidsafweging die nodig is bij voorgestelde nieuwe winningen, of bij uitbreidingen van winningen, in de weg. Het is dan ook onverantwoord om nu door te gaan met de verlening van vergunningen voor gaswinning in veenweidegebieden.

Uw ministerie zet in op het uitvoeren van een onderzoek om de effecten van gaswinning onder het veenweidegebied in beeld te brengen. Wij vinden dat de resultaten van dit onderzoek moeten worden afgewacht, voordat nieuwe vergunningen worden verleend. Ook dient er duidelijkheid te zijn over de middellange termijneffecten voor de schade- en veiligheidsbepalingen.

De regio heeft recht een op redelijke batendeling

Wij vinden het positief dat in het sectorakkoord generieke afspraken worden gemaakt over batendeling. De uitgangspunten die gehanteerd worden om te komen tot afspraken over batendeling, zijn echter gebaseerd op een, naar onze mening, zeer gemarginaliseerd onderzoek. Gaswinningsregio's hebben recht op een redelijke batendeling van de aardgasbaten in een gebied. Fryslân hanteert hierbij de norm van één derde. Hierbij kijken wij ook nadrukkelijk naar de rijksoverheid voor de financiële bijdrage en zien voldoende mogelijkheden om te komen tot een eerlijke verdeling. De voorstellen die nu worden gedaan komen niet in de buurt van een derde van de baten en, laten zien dat de geluiden van de regio en de Kamer niet serieus worden genomen.

Daarnaast moet ook een voorziening getroffen worden voor inwoners van gebieden waar de afgelopen periode instemmingsbesluiten zijn verleend voor verlengde gaswinning, dit speelt in alle drie de provincies. Wij vinden het niet-uitlegbaar naar onze inwoners dat zij mogelijk net achter het net vissen vanwege de vaststellingsdatum van het sectorakkoord. Een in te vullen batendeling (vanuit het Rijk) zou daarom ook moeten zien op de al afgegeven vergunningen.

Wij kunnen hier dan ook niet achter staan en roepen de minister dan ook op om de regio serieus te betrekken bij dit sectorakkoord en de regio te betrekken bij het maken van afspraken over de batendeling.

De regionale overheden worden onvoldoende betrokken bij het sectorakkoord

Als regionale overheid hechten wij grote waarde aan een constructieve en gelijkwaardige betrokkenheid bij de totstandkoming van het sectorakkoord voor land. Wij willen actief bijdragen aan een realistisch afbouwpad voor onze provincies en aan een voorstel voor batendeling dat breed gedragen wordt binnen de regio. De huidige werkwijze geeft echter onvoldoende blijk van erkenning van onze rol als medeoverheden. Wij verwachten dan ook dat wij tijdig en inhoudelijk worden betrokken bij de verdere uitwerking van het akkoord, voorafgaand aan ondertekening.

Rechtvaardige schadeafhandeling

Inwoners van gebieden waar gaswinning plaats vindt, worden in sommige gevallen geconfronteerd met verschillende instanties voor de afhandeling van schademeldingen. Wij sluiten ons aan bij de punten die door de drie noordelijke provincies zijn opgenomen over schadeafhandeling.

Een reactie op deze brief en de daarin opgenomen punten zien wij graag tegemoet.

Hoogachtend,

Het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân

L.M.B.C. Kroon
Dijkgraaf

E. van der Kuil
Interim secretaris-directeur

EN WAT
DOEN WE
MORGEN
MET
WATER?

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen